

CODI ÈTIC DE LA PLATAFORMA DEL VOLUNTARIAT DE LES ILLES BALEARS

PLATAFORMA DEL
VOLUNTARIAT
DE LES ILLES BALEARS

ANTECEDENTS:

Durant els anys 2019 i 2020 des de la Plataforma del Voluntariado de España, PVE, es va fer una feina de reflexió sobre el codi ètic d'aquesta.

Fruit d'aquella reflexió va sortir el document "*Código-Guía - Sobre ética y Voluntariado*".

La Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears, PLAVIB, com a membre de la Plataforma del Voluntariado de España es va adherir a l'esmentat *Código-Guía* i es va comprometre a tenir present a totes les actuacions els valors i principis establerts al "*Código-Guía*". També ens varem comprometre a difondre'l entre les nostres entitats.

Amb l'objectiu de donar compliment al compromís adquirit es va iniciar una tasca de revisió del nostre propi codi ètic.

En primer lloc vàrem fer una lectura conjunta i interpretativa mitjançant una dinàmica totes les entitats participants en l'assemblea general ordinària del 2023.

D'aquella sessió va sorgir un document amb les propostes, dubtes, aclariments, suggeriments i aportacions dels grups. Destaca d'aquella sessió que el nostre codi no preveu altres agents com puguin ser els professionals de les entitats, els centres educatius o les universitats. També manca una visió de drets humans.

Les principals conclusions foren treballades per la comissió de codi ètic per tal de fer una revisió/adaptació i posteriorment compartir-ho amb la resta de membres de la Plataforma.

Fruit d'aquella feina és aquest document que estableix les principals línies i orientacions que com a Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears i totes aquelles entitats membre ens hem dotat com a guia i garantia que tant la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears com les seves entitats membre es mouen, responen i s'organitzen segons els conceptes ètics que estableix aquesta guia.

PLATAFORMA DEL
VOLUNTARIAT
DE LES ILLES BALEARS

PRESENTACIÓ

La Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears, és una entitat sense afany de lucre d'àmbit autonòmic. Té entre els seus objectius:

1. Promoure el voluntariat a la societat, i sensibilitzar a aquesta del seu valor solidari i transformador.
2. Intercanviar experiències de feina i facilitar la col·laboració entre els components de la Plataforma i d'altres plataformes establertes a l'Estat Espanyol.
3. Estudiar la realitat jurídica existent i promoure en conseqüència els marcs jurídics que permetin potenciar el voluntariat.
4. Participar de forma permanent a l'elaboració de propostes sobre polítiques i programes de voluntariat que desenvolupi l'administració a tots els nivells.
5. Servir de marc per a la defensa dels interessos i la independència de les entitats en la seva labor de promoció del voluntariat.
6. Qualsevol altra finalitat de foment, desenvolupament i suport del voluntariat.

ÈTICA I TERCER SECTOR

Per la nostra pròpia naturalesa, les organitzacions del tercer sector estan immerses en un context ètic, ja que amb independència de la missió específica, totes ens movem per interessos que, transcendint les circumstàncies individuals, persegueixen objectius col·lectius que beneficien la societat en conjunt.

En aquest sentit, es podria pensar que l'ètica es dona per feta, que una organització que té la seva raó de ser en el benestar de les persones, la conservació de la natura, la difusió de la cultura o la conservació del patrimoni, és una organització ètica.

Però al nostre entendre, aquest caràcter ètic de la finalitat, no es transmet de manera automàtica als mitjans, a les activitats o a la metodologia necessaris per arribar-hi. Encara més, hauríem de desconfiar de qui, al·legant que el seu objectiu és noble (ètic), es resistís a analitzar si els mitjans emprats per assolir aquest objectiu també ho són.

Justament perquè el fort reflex del caràcter de la finalitat, objectiu o missió de les organitzacions no les enlluerni o les cegui, cal comptar amb un marc ètic, un conjunt d'indicacions que, d'una banda, permetin a les organitzacions estar segures que estan en el bon camí i, d'altra banda, que la societat en conjunt tingui la certesa que aquelles no només semblen nobles, sinó que, a més, ho són.

PER QUÈ UNA REVISIÓ AL CODI ÈTIC?

Des de l'aprovació del nostre actual codi ètic hem assistit a molts de canvis, no sols normatius en matèria de voluntariat. També com a societat hem viscut una pandèmia que va suposar el confinament i, al mateix temps, el naixement de nous moviments que ens varen fer plantejar moltes coses. Noves fórmules de participació social. Dins voluntariat també han sorgit formes de voluntariat i inclús es preveu la interacció amb nous agents com puguin ser les universitats, els centres educatius i les empreses.

Des de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears trobam que és el moment de fer una revisió i adaptació del nostre codi ètic on quedin reflectits aquests canvis que com a societat hem viscut.

PER QUÈ UNA GUIA SOBRE ÈTICA I VOLUNTARIAT?

Amb aquesta revisió volem donar resposta a dues qüestions:

- Quines són les orientacions ètiques de la Plataforma del Voluntariat i les seves entitats per tal d'aconseguir la seva missió.
- Aquestes orientacions han de ser pràctiques i útils per a tots els actors del voluntariat, a cadascú segons el seu àmbit.

Aquesta guia sobre ètica i voluntariat, de cara a l'exterior, constitueix una carta de presentació. Una eina mitjançant la qual la ciutadania, les administracions públiques, la societat en conjunt, tenen la certesa que les entitats adherides a la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears es mouen i organitzen segons un conjunt ordenat de valors ètics.

Així amb aquesta guia establim un recurs que ens introdueix a la reflexió més que a la repressió. No és un codi de normes, més o manco estrictes que, a manera de reglament estableix la idoneïtat o la inconveniència de determinades pràctiques o actuacions.

QUINA GUIA SOBRE ÈTICA VOLEM?

Vist que la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears acull a entitats de molt divers origen, la guia ha de poder donar cabuda a totes elles, establint els continguts ètics que han de poder ser assumits per a totes les entitats. Quan xerram de continguts ètics ens referim a normes i principis que tenen un caràcter universal i que tenen per objecte a totes les persones, en tot lloc i en tot moment. En aquest punt ens trobam la Declaració de Drets Humans de 1948.

Potser cada entitat membre de la Plataforma haurà d'establir normes encaminades al desenvolupament de la seva missió concreta, però en cap cas aquestes normes podran ser acceptades si entren en contradicció amb els principis i valors de caràcter universal.

LES ENTITATS DE VOLUNTARIAT

Tal com estableix la llei 11/2019 de 8 de març del Voluntariat a les Illes Balears, les entitats de voluntariat són entitats privades sense ànim de lucre que desenvolupen activitats d'interès general i han decidit que la participació voluntària de la ciutadania és un valor imprescindible per assolir la seva missió. A més d'estar legalment constituïdes, estan integrades per persones voluntàries, sens perjudici del personal assalariat que puguin tenir, desenvolupen part o totes les seves actuacions mitjançant programes de voluntariat i estan inscrites en el cens d'entitats de voluntariat de les Illes Balears.

Les característiques que defineixen les entitats de voluntariat, els seus objectius i finalitats són:

- Detectar les necessitats s del seu entorn i analitzar les causes locals i globals que simultàniament les generen.
- Denunciar totes aquelles situacions que atempten contra els drets humans, socials i econòmics.
- Establir diàleg i espais de debat generadors de processos de resolució de conflictes.
- Intervenir en la realitat mitjançant una acció social transformadora.
- Estimular la participació de la ciutadania en els assumptes que els afecten i profunditzar en els valors fonamentals de la democràcia.
- Promoure el desenvolupament de l'Estat Social i de Dret assegurant el manteniment i potenciant el desenvolupament de la justícia social, recordant a l'Estat les seves obligacions i fent visible que el voluntariat no substitueix cap responsabilitat de l'Estat.
- Fomentar la cultura de la solidaritat que incideix en la creació d'una vertadera consciència social i solidària entre la ciutadania.
- Promoure models econòmics justos, solidaris i sostenibles.

Per tal d'aconseguir aquests objectius, d'acord amb la Llei 11/2019 de Voluntariat, les entitats han d'assumir el seu caràcter transformador, fent feina sobre les causes que han motivat la seva creació. Al mateix temps, les persones responsables de les entitats han d'assumir pautes de bon govern, en un marc de democràcia interna, transparència i responsabilitat, garantint la sostenibilitat i construint un exemple per a la societat en el seu conjunt.

PRINCIPI RECTOR

Les entitats de voluntariat emmarquem la nostra actuació en la Declaració Universal dels Drets Humans i actuen en congruència amb els principis de l'estat social democràtic i dret recollits a la Constitució i qualsevol tractat, convenció internacional i desenvolupament legislatiu que emanen d'aquests principis. Assumim com a principi rector de la nostra Guia l'Article I de la Declaració Universal dels Drets Humans.

"Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets i, dotats com estan de raó i consciència, han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres."

D'aquest article sorgeix la dignitat de totes les persones com a principi irrenunciable de tota acció que vulgui ser ètica. Dignitat vol dir que tota persona, pel fet de ser-ho, posseeix valor per si mateixa i és per això objecte de respecte.

Amb Universal volem dir que la dignitat ha de ser observada en tot moment, en tot lloc i per a totes les persones.

Així, conscients de la inobservança d'aquest principi rector, apel·lem al caràcter transformador, a l'activisme social amb l'objectiu de fer realment universal aquest principi.

VALORS I FONAMENTS D'ACTUACIÓ

VALORS

El principi rector, la dignitat de tot ésser humà, se sustenta en els següents valors:

- *LLIBERTAT*: entesa com l'exercici de la dignitat, la capacitat d'exercir les potencialitats de cadascú, el dret de totes les persones a desenvolupar-se com a tals.

Cal entendre la llibertat en una doble vessant:

- 1- L'absència de restricció o repressió.
- 2- L'existència de condicions objectives per a, lliurement, exercir aquestes llibertats.

En aquest sentit, el nostre compromís amb la llibertat, no es limita: que també, a l'eliminació de barreres i dificultats, sinó que és un compromís amb accions que facin possible el desenvolupament de les persones, que les capacitin per a poder desenvolupar, lliurement, el seu projecte de vida.

- *IGUALTAT*: com a derivada del principi de dignitat que hem descrit, perquè ningú és més digne o més humà i, en aquest sentit, totes les persones som iguals. Entenem la igualtat des de la igualtat d'oportunitats i no de l'igualitarisme, ja que no seria just tractar d'igual mode realitats que, en si mateixes, són diferents. El compromís amb la igualtat ha de ser-ho des del reconeixement i la comprensió de les diferències, promovent mesures de tota mena que contribueixin a la generació d'oportunitats i el desenvolupament, lliure, de totes les persones.

En tot cas, en el respecte a les diferències no es pot admetre cap mena de discriminació.

- *JUSTÍCIA*: a cadascú el seu, seria la divisa per la qual es regeix el valor de la Justícia, que tindria cabuda en l'ètica de les entitats, persones i institucions de voluntariat.

A cadascú el seu, i no el mateix per a totes les persones, precisament perquè el just és donar un tractament diferent a realitats diferents.

- *SOLIDARITAT*: és entendre que les persones per sobre de qualsevol altres circumstàncies, som, abans de res, semblants en la dimensió personal, ètica.

Introdueix la idea que totes les persones som responsables de totes, ens anima a prestar-nos ajuda mútua, de manera que la nostra felicitat no és completa si no són feliços també les altres persones. Per tant, Solidaritat és compromís amb l'altre, en les seves necessitats i circumstàncies, compromís gratuït, perquè el seu exercici es relaciona amb la mateixa dignitat.

- *TOLERÀNCIA*: consisteix en el respecte, l'acceptació i l'estima de la rica diversitat de les cultures del nostre món, de les nostres formes d'expressió i maneres diferents de manifestar la nostra condició humana.

La fomenten el coneixement, l'actitud d'obertura, la comunicació i la llibertat de pensament, de consciència i de religió. La tolerància consisteix en l'harmonia en la diferència. No sols és un deure ètic, sinó a més una exigència política i jurídica. La tolerància contribueix a substituir la cultura de la guerra per la cultura de pau. Tolerància no és el mateix que concessió, condescendència o indulgència.

La tolerància és una actitud activa de reconeixement dels drets humans universals i de les llibertats fonamentals dels altres.

En cap cas pot utilitzar-se per a justificar el trencament d'aquests valors fonamentals. La tolerància han de practicar-la els individus, els grups i els Estats, així com totes les agències i corporacions.

FONAMENTS D'ACTUACIÓ

A banda dels valors esmentats, enunciam aquests fonaments d'actuació com a elements que, amb caràcter transversal, han de guiar l'acció de les entitats.

La igualtat de gènere, l'harmonia mediambiental i la sostenibilitat, la inclusió integradora, el diàleg, el compromís, la transparència i la legalitat financera i fiscal, així com altres fonaments de naturalesa anàloga, han de ser contemplats i inclosos per les entitats del voluntariat.

Entenem que no totes les entitats de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears han de tenir entre la seva missió i objectius el desenvolupament d'aquests fonaments, però sí que totes elles han de tenir-los en compte i, de cap manera, promouran ni consentiran pràctiques que atemptin contra cap d'aquests fonaments.

Suposa això que siguin presents en el dia a dia de la vida de l'entitat, que ha de sentir-los com a propis i fer d'ells els eixos rectors de l'entitat.

- IGUALTAT DE GÈNERE: la igualtat entre homes i dones ha de ser un compromís irrenunciable per a les entitats de la Plataforma del Voluntariat de les Illes. Atès que l'ètica és, i ha de ser, un assumpte teoricopràctic, aquest compromís ha de quedar patent en les polítiques concretes (de personal, de comunicació, d'aliances) i no quedar-se en una mera declaració d'intencions. Ha de contemplar-se la implantació d'accions positives en nom d'aquesta equitat, sense que això suposi un perjudici per la igualtat, ja hem indicat que no és igualtat tractar de la mateixa forma realitats que són diferents, perquè no seria just.
- HARMONIA MEDIAMBIENTAL I SOSTENIBILITAT: El respecte del medi ambient i el correcte ús dels recursos han de ser presents en el dia a dia de les nostres entitats. Això suposa en el present el compromís amb les generacions futures. Així, l'ús racional de recursos i el compromís amb la sostenibilitat (en les instal·lacions, en

les activitats, en la gestió, ect.) han de formar part de la nostra manera de ser.

- **INCLUSIÓ INTEGRADORA:** compromís amb els drets de persones que poden veure erosionats els seus drets en virtut de la seva pertinença a determinat grup o sector susceptible de discriminació per raó d'ètnia, religió, nacionalitat, capacitat funcional o sensorial o identitat sexual o qualsevol altres circumstàncies.

Les entitats treballaran per una societat que doni cabuda a totes les ciutadanes i ciutadans, amb un compromís clar i decidit amb els Drets Humans.

Integració no es pot confondre amb assimilació, perquè l'assimilació seria un procés en el qual les persones amb alguna mena de dificultat s'adapten a una realitat dominant preconfigurada, mentre que en la integració, aquesta realitat es torna canviant i s'adapta, es fa accessible a les necessitats específiques de les persones.

- **DIÀLEG:** davant l'enfrontament i la imposició dels propis punts de vista, les entitats de voluntariat apostam per la cerca conjunta de solucions, el consens i la satisfacció de necessitats a través del diàleg democràtic, honest i sincer.

Diàleg no és la repetició insistent d'arguments. És l'art de concertar, entre dues o més persones, les contradiccions que manifesten les seves idees, respectar la diversitat dels seus criteris, per a concordar les semblances i discrepàncies, amb l'explícita intenció de comprendre i ajustar les seves diferències.

Dialogar és, doncs, parlar, però sobretot escoltar i desplaçar l'èmfasi de les desavinences als acords.

- **COMPROMÍS:** l'acció de les entitats de voluntariat està estretament lligada a les persones, a l'assoliment del seu benestar, la qual cosa només és possible mitjançant una societat cada vegada més justa, solidària i integradora. És necessari un paper proactiu per part de les entitats i que, aquest compromís amb les persones, es vegi reflectit

en canvis socials, en la creació d'espais i estructures més justes que contribueixin a la reducció progressiva de les desigualtats.

- **TRANSPARÈNCIA:** més enllà de les exigències imposades per la naturalesa jurídica de cada entitat, les entitats de voluntariat es caracteritzen perquè tots els grups d'interès poden conèixer com funcionen, com s'organitzen i com es governen en nom de l'assoliment dels seus fins.

En la mesura en la qual es fa ús de recursos econòmics, el compromís amb la resta d'entitats i la rendició de comptes són elements indissociables de l'acció de les entitats. Per altra banda, si les entitats obtenen finançament del sector privat, és imprescindible garantir que els fons rebuts provenen d'activitats legítimes, que no atempten contra la salut ni la integritat de les persones.

La transparència implica l'oposició radical a qualsevol mena de conducta il·lícita i fraudulenta, així com la denúncia i persecució de comportaments d'aquesta índole.

RELACIONS DE LES ENTITATS DE VOLUNTARIAT

La relació és l'element constitutiu del voluntariat i de les seves entitats. La relació constitueix un dels eixos que transversals de l'acció voluntària i a les entitats que la promouen.

En les relacions de tota mena que tant les entitats com la mateixa Plataforma estableixin en el desenvolupament de les seves activitats, es tindrà especialment en compte:

1. La necessitat de prestar atenció a les situacions de vulnerabilitat, prevenint qualsevol forma d'assetjament, abús o situacions similars.
2. L'obligació de denunciar actes o situacions que atemptin contra la dignitat i els drets de les persones.

A l'efecte d'aquesta guia, aquests són els àmbits relacionals que hem tengut en compte:

- * Les persones destinatàries de l'acció voluntària.
- * Les persones voluntàries.
- * Les persones contractades.
- * Les entitats.
- * La societat.
- * Les administracions públiques.
- * Les empreses.
- * Els centres educatius.

En el marc d'aquesta guia/codi ètic recollim els compromisos que s'han de promoure en aquestes relacions com a desenvolupament del marc ètic.

COMPROMISOS ÈTICS:

AMB LES PERSONES DESTINATÀRIES DE L'ACCIÓ VOLUNTÀRIA

Com hem assenyalat, la dignitat de la persona i, concretament, de les persones destinatàries de l'acció de les entitats de voluntariat, ha d'estar per damunt de qualsevol altra consideració. El principi de dignitat ha d'impregnar tota l'acció de les entitats i concretar-se en el respecte a la identitat i a la diversitat. Això es tradueix en:

- Sustentar les actuacions en l'empoderament personal i grupal, entès com la generació de recursos conductuals, emocionals i relacionals perquè les persones puguin desenvolupar el seu propi projecte de vida.
- La intervenció, igualment, ha de donar-se en un marc de calidesa i de qualitat, avaluant el seu impacte en tots els nivells, integrant la visió de les persones destinatàries.
- Les entitats crearan espais per a la participació efectiva de les persones destinatàries en la seva vida interna i promouran expectatives realistes en el procés d'intervenció.
- La relació amb les persones destinatàries ha de ser equilibrada i positiva per a totes dues parts, establint els límits adequats, evitant qualsevol classe de discriminació directa o indirecta, així com de pràctiques els resultats de les quals siguin discriminatoris.
- Les entitats seran proactives, en la mesura de les seves possibilitats, denunciant i combatent qualsevol acte o situació que atempti contra la dignitat i els drets de les persones destinatàries.

AMB LES PERSONES VOLUNTÀRIES

La relació estarà inspirada en tot moment en els principis i valors del voluntariat. Les entitats adquireixen els compromisos específics en els següents aspectes:

- Integrar l'acció voluntària en els seus estatuts i en tots els seus documents de gestió, facilitant la seva participació en la vida interna de l'entitat.
- Comptar amb un Pla de Voluntariat que ha de contemplar, com a mínim, a la captació, selecció, acolliment, formació, acompanyament i la sortida de l'entitat, així com el reconeixement (formal i informal), a través d'un cicle de gestió del voluntariat, així com el contingut establert a la llei de voluntariat autonòmica.
- La distribució i assignació de tasques serà proporcionada i equilibrada, d'acord amb la disponibilitat i competència de les persones voluntàries i de les necessitats de l'entitat.
- Contemplar mesures que garanteixin la igualtat i l'accés al voluntariat de persones pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió o persones amb diferents capacitats.
- Promoure accions voluntàries que trenquin amb qualsevol tipus d'estereotips.
- La relació de l'entitat amb les persones voluntàries se sustentarà en l'acord i el benefici mutu.
- L'acció voluntària ha de concebre's com una forma de participació en l'activitat de l'entitat i no com la mera execució d'una o diverses tasques per part de les persones voluntàries.
- La participació ha d'entendre's en un sentit ampli, donant cabuda a les persones voluntàries en els òrgans de presa de decisió.
- Dotar a les persones voluntàries de les eines, instruments i estratègies perquè la seva activitat sigui grata i efectiva.
- S'ha de procurar el benestar en tots els àmbits, així com vetllar per la seguretat de les persones voluntàries, tenir més esment al paper i a l'aportació de les persones voluntàries que de les seves activitats o tasques, així com fomentar la seva participació en l'entitat.

- Visibilitzar a les persones voluntàries en l'organigrama i en tots els documents de l'entitat, dotar d'espais de reflexió en els quals poder significar o resignificar les accions voluntàries en coherència amb la transformació i millora social a la qual tendeix el voluntariat, així com promoure el compromís ètic de les persones voluntàries en totes les seves accions a l'entitat.

AMB LES PERSONES CONTRACTADES

Les entitats desenvoluparan de manera proactiva una política de persones on aquestes es situen en el centre del sistema de gestió. Dins aquesta política se contemplaran almenys:

- L'acolliment, la formació contínua, la capacitació constant i la participació del personal contractat en la vida de l'entitat.
 - Definir els llocs de treball i assignar tasques de manera equilibrada i proporcional.
 - Promoure el lideratge cooperatiu i l'enfocament centrat en solucions.
- Impulsant:
- Mesures per a la igualtat efectiva entre homes i dones.
 - Mesures de foment de la corresponsabilitat en les tasques de suport familiar.
 - Mesures que permetin la conciliació de l'activitat laboral amb el desenvolupament personal i social.
 - Mesures positives per a la contractació de persones amb dificultats d'ocupabilitat.
- Fomentar i facilitar el voluntariat, amb les limitacions que estableix la legislació.
 - Ser transparents en la selecció de personal. Qualitat en l'ocupació, introduint millores al marc legal que regeix les relacions laborals.
 - Fomentar el respecte i la calidesa en la relació amb les persones destinatàries.
 - Afavorir espais i temps de reflexió que condueixin a una millora en el funcionament de l'entitat.

DE LES ENTITATS

Les entitats crearan i dinamitzaran xarxes i espais de col·laboració, en estructures flexibles que resultin eficients per a totes elles, ja que la col·laboració i el treball en xarxa constitueixen l'essència sobre la qual es fonamenta la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears.

A més les entitats avançaran en:

- La generació de coneixement i d'eines de manera conjunta.
- La promoció de relacions simètriques i col·laboratives.
- La creació d'espais, projectes conjunts i recursos compartits, que serveixin també per a avaluar el sentit i la finalitat de les accions i de les activitats.
- Pensar en un futur compartit.
- Generar hàbits de col·laboració.
- Compartir recursos.

S'ha de fomentar la comunicació en tots els sentits, en particular de baix a dalt, creant espais de trobada i promovent la comunicació positiva i eficaç.

AMB LA SOCIETAT EN CONJUNT

Les entitats procuraran en tot moment

- Utilitzar un llenguatge positiu entorn del seu àmbit de treball, sense per això deixar de ser realistes.
- Projectar la imatge d'entitat que ajuda des de la col·laboració i el respecte integrador de les diferències.
- Fomentar i difondre els valors ètics de l'entitat posant l'accent en la dignitat de totes les persones, la igualtat i la solidaritat com a eixos bàsics de les relacions socials.
- Esforçar-se a ser transparents quant a la seva activitat, funcionament intern i a la gestió dels recursos, posant així de manifest la inexistència i el rebuig de qualsevol conducta il·lícita o fraudulenta.
- Visibilitzar, mostrar i ser exemple quant a la diversitat i la integració.
- Donar a conèixer el voluntariat i presentar-lo com a motor de canvi social, transmetent un missatge de justícia social.
- Treballar en i amb la comunitat, incidir en agents socials (mitjans, partits, sindicats, ect.) com a difusors; han de convertir-se en un actor rellevant en l'entorn.
- Ser sensibles al sentir de la societat.
- Ser models (quant a estructura, cultura organitzativa, enfocament a solucions) per al conjunt de la societat, generant cultura que calí en la societat i en la ciutadania.

AMB LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Les entitats establiran amb les Administracions Públiques una relació cooperativa amb l'objecte de:

- Crear i mantenir estructures estables en les quals se substanciï aquesta cooperació.
- Influir en les polítiques públiques encaminades a reduir les desigualtats, anant a la causa i no a la mera reducció dels efectes.
- Promoure atenció adequada a les persones i col·lectius en situació de desavantatge.
- Promoure i donar a conèixer el voluntariat entre el personal de les Administracions Públiques.
- Simplificar els paràmetres de la relació. Sense eliminar el necessari control que ha d'exercir l'administració, cal evitar l'excés de burocràcia.
- Ser corresponsables amb els pactes i acords que s'estableixin.
- Promoure espais de trobada on consensuar aspectes relatius a la intervenció social.
- Mantenir relacions transparència amb les Administracions Públiques, assegurant els mecanismes interns per tal d'evitar conflictes d'interessos o tràfic d'influències.
- Aquesta relació no exclou la denúncia i la protesta davant vulneracions de drets, retallades en l'assignació de recursos o qualsevol situació que suposi una minva en l'atenció als problemes socials.

AMB LES EMPRESES

Les entitats establiran convenis de col·laboració amb aquelles empreses que treballin per la cohesió social. En la mesura que sigui possible triaran com a proveïdores persones i empreses compromeses amb la sostenibilitat social i ecològica.

Aquestes relacions:

- Seran equilibrades, generant relacions equitatives entre elles.
- Es referiran a projectes que atenguin les causes dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).
- Contindran tots els detalls precisos per a descriure la col·laboració.
- S'atendran a criteris de qualitat i eficàcia.
- Les entitats duran a terme labors d'informació, comunicació i denúncia sobre accions de les empreses que contribueixin a generar i cronificar els desequilibris.

Les entitats hauran d'assegurar que les empreses respectin els seus principis ètics i exigirà que es comprometin a respectar la normativa legal aplicable a la qual es deu l'entitat, d'acord amb els principis establerts per Nacions Unides relatives als drets humans.

AMB ELS CENTRES EDUCATIUS

Les entitats s'aproparan als centres educatius per tal d'acostar el voluntariat i la solidaritat des de les etapes més primerenques de l'educació fins a les universitats. Les metodologies de l'aprenentatge servei o les que puguin sorgir són eines que han d'ajudar que la part curricular dels centres educatius es posi a disposició de les entitats socials i l'alumnat pugui aprendre com els coneixements teòrics tenen una aplicabilitat a la pràctica diària de les entitats.

Aquestes relacions que s'estableixen entre entitats i centres educatius s'han de basar en:

- Relacions entre iguals, entitats-centres educatius.
- Donar a conèixer els valors del voluntariat i la solidaritat per a educar persones actives i crítiques.
- Fomentar la cooperació, la solidaritat i el voluntariat com a formes de transformació social i educar amb l'activisme, front l'assistencialisme.
- Foment de la innovació educativa i també social.
- Previ a un diagnòstic de les necessitats comunes.
- Com a resposta a les necessitats i part de l'aprenentatge de l'alumnat i també de l'entitat.
- Creació d'espais d'intercanvi.
- Foment del teixit comunitari com a resposta a les necessitats comunes.

SEGUIMENT I APLICACIÓ DE LA GUIA ÈTICA I VOLUNTARIAT

Com ja s'ha dit amb anterioritat, la Guia sobre Ètica i Voluntariat ha de tenir un reflex en la pràctica, ser realment útil per al conjunt de les entitats de voluntariat. Amb vista a aconseguir aquest objectiu, es crearà des de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears una Comissió de Reflexió Ètica, que tindrà com a missió el seguiment de l'aplicació d'aquesta guia per part de les entitats i de les persones que les integren.

COMPOSICIÓ

La Comissió de Reflexió Ètica estarà compost per set membres que es triaran de la manera següent:

- 1) A proposta de la Comissió Executiva de la PLAVIB es designarà 3 persones:
 - Un membre de la mateixa Comissió Executiva.
 - Una persona voluntària.
 - Una persona contractada de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears que exercirà les funcions de secretaria.

- 2) A proposta d'entitats membres:

Es realitzarà una consulta a entitats perquè proposin els altres quatre membres de la comissió que seran:

- Un/a directiu/iva d'una entitat membre de la PLAVIB.
- Una persona voluntària d'una entitat membre de la PLAVIB.
- Una persona contractada d'una entitat membre de la PLAVIB.
- Una persona destinatària de l'acció voluntària.

D'entre les persones proposades, si hagués més d'una persona candidata es durà a terme un sorteig per a cadascun dels perfils.

En tot cas, es vetllarà per una composició paritària.

La Comissió Executiva informarà a l'Assemblea General de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears dels resultats de la consulta i, en el seu cas, del sorteig i de la composició final de la Comissió de Reflexió Ètica.

En cas que calgués substituir a alguna de les persones membre en el transcurs dels dos anys establerts, es faran noves propostes per fer efectiva la substitució segons el perfil.

FUNCIONS

Analitzar: a la llum de la Guia sobre Ètica i Voluntariat, la Comissió de Reflexió Ètica, té com a objecte estudiar fets o situacions controvertides que afectin el sector, que, d'una manera o altra, tingui relació amb l'activitat de les entitats de voluntariat.

De la mateixa manera, la Comissió de Reflexió Ètica, examinarà fets o situacions concretes que se li plantegin, relacionades amb l'activitat de les entitats en algun dels escenaris relacionals als quals la Guia es refereix.

L'anàlisi, intern i extern, donarà lloc a informes periòdics del nivell de compliment de la Guia.

Emetre recomanacions: el resultat d'aquesta anàlisi serà sempre un document de recomanacions que contindrà orientacions i suggeriments d'actuació que es faran arribar:

1. A la Comissió Executiva de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears.
2. A la persona, persones, entitat o entitats que hagin formulat una qüestió a la Comissió.
3. A les persones o entitats que poguessin veure's afectades per contingut del document.

Divulgar: en la forma en la qual, en cada cas s'estimi més oportuna, la Comissió de Reflexió Ètica, promourà i impulsarà que es desenvolupin, entre les accions de la Plataforma del Voluntariat de les Illes; cursos, seminaris, monogràfics o qualsevol altra activitat que serveixi com a element de difusió i debat entre les entitats de voluntariat i els seus diferents grups d'interès.

FUNCIONAMENT

La Comissió de Reflexió Ètica, es renovarà cada dos anys

Es reunirà si ho sol·liciten tres o més dels seus membres, per petició expressa de la Comissió Executiva, davant alguna consulta o petició d'alguna entitat i, en qualsevol cas, almenys una vegada al semestre.

S'habilitarà un correu electrònic i un formulari web per a la recepció de queixes, consultes o suggeriments que seran gestionats per persona de la secretaria tècnica de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears que formi part de la Comissió. De la mateixa manera, aquesta atindrà les trucades telefòniques que es produeixin sobre aquest tema .

Davant qualsevol tipus de denúncia realitzada de bona fe es garantirà, de manera explícita, la no represàlia garantint, quan així es requereixi i el procediment ho permeti, l'anonimat de la persona denunciant.

La Comissió de Reflexió Ètica, analitzarà totes les situacions que se li plantegin directament i que estiguin dins de les funcions esmentades amb anterioritat. Una vegada debatudes en la Comissió de Reflexió Ètica, s'encarregarà a un o diversos dels seus membres la redacció d'un dictamen, que tindrà l'extensió i forma que es considerin oportuns. Aquest dictamen haurà de ser aprovat per la majoria dels membres de la Comissió i enviat a les persones que s'han relacionat anteriorment.

La secretaria tècnica de la la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears elaborarà un recull de les recomanacions emeses, que estaran a la disposició de qualsevol persona o entitat que estigui interessada en aquests.

Així mateix, en funció de les necessitats i de les possibilitats, la Comissió podrà comptar amb l'assessorament extern de persones o institucions que siguin expertes i que puguin ser d'utilitat per a l'òptim compliment de les seves funcions.